

LINGUA GALEGA E LITERATURA II

O exame consta de 6 preguntas de 2,5 puntos cada unha, das que poderá responder un **MÁXIMO DE 4**, combinadas como queira. Se responde máis preguntas das permitidas, **só se corrixirán as 4 primeiras respondidas**.

TEXTO

Mónica Marcos era muller, tiña 52 anos e foi asasinada, presuntamente, pola súa parella. Mónica tiña 2 fillos e rexentaba unha panadaría no barrio coruñés do Birloque. Unha veciña afábel, atenta; unha persoa "marabillosa", segundo a describían onte, ao saber do asasinato, veciños e veciñas.

A Mónica non a **acoitelaron** por ser afábel, ou quizás si. Nin por ser atenta, ter 52 anos, ser nai de 2 fillos ou rexentar unha panadaría. Ou quizás pode que tamén a **matasen** por todo iso. Mais a Mónica asasinárona por ser muller. Non é unha novidade. As cifras do **feminicidio** e da violencia machista están aí para quen non queira fechar os ollos.

O presunto asasino, a parella de Mónica, tiña antecedentes por violencia de xénero en relación a outras 2 mulleres. Un dato que, por arte de maxia, nunca falta quen o empregue para deitar sospeitas ou **culpabilizar** a propia vítima. En vez de empregalo para nos preguntar até que punto os machistas con antecedentes manteñen a súa rutina, a súa vida, a súa normalidade. Normalidade, esa é a palabra que nos debería aterrar.

Xesús M. Piñeiro. *Nós Diario* (17/09/2021)

PREGUNTA 1. Comprensión do texto de Xesús M. Piñeiro.

- 1.1. Explique brevemente a intención do autor ao escribir este artigo. **(0,5 puntos)**
- 1.2. Indique dous recursos de cohesión de diferente tipo (un gramatical e outro léxico) que empregue o autor para referirse a Mónica. **(1 punto)**
- 1.3. Comente o sentido que teñen no texto as seguintes expresións: "para quen non queira fechar os ollos" e "Normalidade, esa é a palabra que nos debería aterrar". **(1 punto)**

PREGUNTA 2. Producción textual (sobre o texto de Xesús M. Piñeiro)

Redacte un texto no que exprese a súa opinión persoal sobre o tema do texto. (Extensión aprox. 200-250 palabras) **(2,5 puntos)**

PREGUNTA 3. Funcionamento da lingua (sobre o texto de Xesús M. Piñeiro)

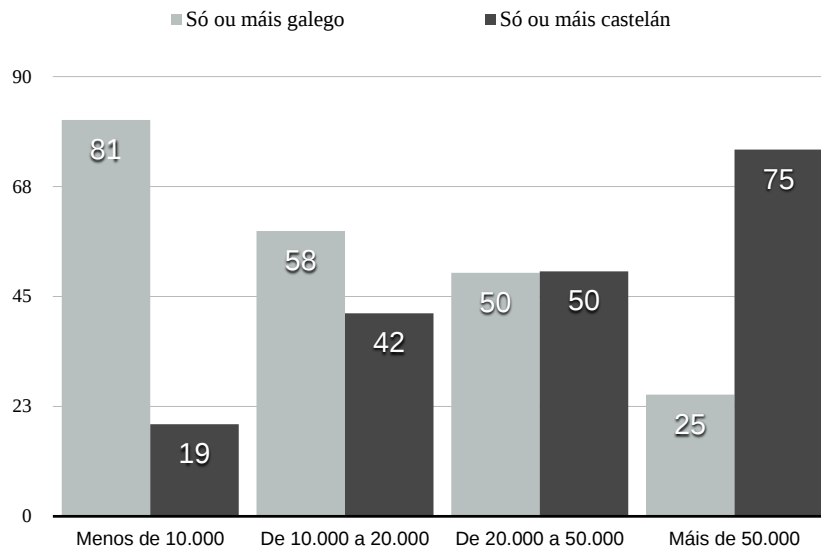
- 3.1. Segmente morfoloxicamente estas palabras do texto e indique o tipo de cada morfema, así como o significado que acheguen os morfemas derivativos e flexivos: *acoitelaron*, *matasen*, *feminicidio*, *culpabilizar*. **(1 punto)**
- 3.2. Sinale a que clase de palabra (categoría gramatical) pertence cada unha das que conforman o seguinte enunciado do texto: *A Mónica non a acoitelaron por ser afábel, ou quizás si*. **(1 punto)**
- 3.3. Indique catro palabras que pertenczan ao mesmo campo semántico que *panadaría* e cal é o hiperónimo correspondente. **(0,5 puntos)**

PREGUNTA 4. Lingua e sociedade

Escolla un dos dous apartados:

- 4.1. Explique o cambio que supuxo para a lingua galega a aprobación do Estatuto de Autonomía, a partir dos dous primeiros puntos do seu artigo 5: "5.1. A lingua propia de Galicia é o galego. 5.2. Os idiomas galego e castelán son oficiais en Galicia e todos teñen o dereito de os coñecer e de os usar". Indique dúas consecuencias prácticas da aplicación deste artigo. (Extensión aprox. 250 palabras) **(2,5 puntos)**

4.2. Analice o seguinte gráfico sobre a lingua habitual en Galicia en función do número de habitantes do municipio (IGE, 2018) e indique o prexuízo que historicamente se orixinou a raíz desta situación e un argumento para desmontalo. (Extensión aprox. 250 palabras) **(2,5 puntos)**

PREGUNTA 5. Educación literaria:

Contextualice o texto de Castelao na época literaria correspondente e identifique e explique dúas características da súa narrativa, recorrendo sempre a exemplos tirados do propio texto. Sinal e explique brevemente unha obra narrativa doutros dous autores diferentes, da mesma época literaria que Castelao. (Extensión aprox. 250 palabras) **(2,5 puntos)**

“Chámanlle a *Marquesiña* e os seus peñños endexamáis se calzaron. Vaí á fonte, depelica patacas e chámanlle a *Marquesiña*. Non foi á escola por non ter chombra que pór, e chámanlle a *Marquesiña*. Non probou máis lambetadas que unha pedra de zucre, e chámanlle a *Marquesiña*. A súa nai é tan probe que traballa de xornaleira na casa do Marqués.

¡E aínda lle chaman a *Marquesiña*!”

Castelao, *Cousas* (1934).

PREGUNTA 6. Educación literaria:

Contextualice historicamente o seguinte poema, explicando a visión de Galicia que transmite. A partir do propio texto, indique en que tendencia poética se inclúe o seu autor, así como dous representantes máis dela. (Extensión aprox. 250 palabras) **(2,5 puntos)**

Un paso adiante i outro atrás, Galiza,
i a tea dos teus sonos non se move.
A espranza nos teus ollos se esperguiza.
Aran os bois e chove.

Un bruar de navíos moi lonxanos
che estrolla o sono mol como unha uva.
Pro ti envólveste en sabas de mil anos,
i en sonos volves a escoitar a chuva.

Traguerán os camiños algún día
a xente que levaron. Deus é o mesmo.
Suco vai, suco vén, Xesús María!,
e toda a cousa ha de pagar seu desmo.

Desorballando os prados coma sono,
o Tempo vai de Parga a Pastoriza.
Vaise enterrando, suco a suco, o Outono.
Un paso adiante i outro atrás, Galiza!

Xosé Mª Díaz Castro, “Penélope”, *Nimbos* (1961).